

**АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 5

21гыйнвар 2015 ел

**Иске Ибрай авыл жирлегендә гражданнарның үзара салымы турында Нигезләмәне
раслау турында**

Иске Ибрай авыл жирлеге халкының жирле әһәмиәттәге мәсьәләләрне турыдан-туры хәл итү максатыннан, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясына ярашлы рәвештә, Иске Ибрай авыл жирлеге Уставының 86 статьясы нигезендә Иске Ибрай авыл жирлеге Советы карары:

1. Иске Ибрай авыл жирлегендә гражданнарның үзара салым салу турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга: <http://Aksubayevo.tatarstan.ru>.
3. Карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Иске Ибрай авыл жирлеге
Башлыгы:

Х.Х. Әхмәтсафин

Иске Ибрай авыл жирлеге
Советы карарына
21 гыйнвар 2015 ел № 5

НИГЕЗЛӘМӘ **ИСКЕ ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ҮЗАРА САЛЫМЫ** **ТУРЫНДА**

Әлеге Нигезләмә Иске Ибрай авыл жирлегендә гражданның үзара салым кертү, Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүче гражданның үзара салым акчаларын жыю һәм куллану тәртибен билгели.

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүче гражданның үз - үзләренә салым салу чаралары дип Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә даими яшәүче гражданның Иске Ибрай авыл жирлегенә җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрен хәл итү өчен гамәлгә ашырыла торган бер тапкыр түләүләре аңлатыла.

1.2. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә гражданның үзара салым турында Карарда билгеләнгән бер тапкыр түләүне 18 яшькә җиткән Россия Федерациясе гражданы түли, аның яшәу урыны Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә урнашкан.

1.3. Бер тапкыр түләүләр күләме Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең барысына да тигез күләмдә билгеләнә, аерым категория гражданның (I һәм II төркем инвалидлар, Бөек Ватан сугышы ветераннары) тыш, аларның саны Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең гомуми санының 30 процентыннан артмаска тиеш һәм алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

1.4. Гражданның үзара салымын кертү, гражданның үзара салым акчаларын жыю һәм куллану Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Бюджет кодексына, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы федераль законнарга ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла, "җирле референдум турында" 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Иске Ибрай авыл жирлеге Уставы һәм әлеге Положение.

1.5. Гражданның үзара салым акчаларын кертү, жыю һәм куллану Законлылык, социаль гаделлек, икътисади нигезлелек һәм үзара салым акчаларын максатчан куллану принципларына ярашлы рәвештә башкарыла.

II. Гражданның үзара салым кертү тәртибе

2.1. Иске Ибрай авыл жирлеге гражданның үзара салымы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә уздырылган җирле референдумда кабул ителгән карар буенча кертелә.

2.2. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә җирле референдумны әзерләү һәм үткәрунең хокукый нигезләре "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон, "җирле референдум турында" 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законны белән билгеләнә.

2.3. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә җирле референдум билгеләү турында карарны Иске Ибрай авыл жирлеге Советы кабул итә:

Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә теркәлгән һәм жирле референдумда катнашу хокукына ия булган Россия Федерациясе гражданныр тәкъдим иткән инициатива буенча;

уставлары Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә жирле референдумда катнашуну күздә тоткан һәм федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән сайлау берләшмәләре, башка ижтимагый берләшмәләр тарафыннан тәкъдим ителгән инициатива буенча;

Иске Ибрай авыл жирлеге Советы һәм Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча алар бергәләп тәкъдим ителәр.

Консультант Плюс: искәрмә.

Пунктлар номеры документның рәсми текстына ярашлы бирелгән.

2.5. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә Иске Ибрай авыл жирлеге гражданнырның үзара салым кертү мәсьәләсе буенча жирле референдум (алга таба жирле референдум дип атала) Иске Ибрай авыл жирлеге советына түбәндәге документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә:

Иске Ибрай авыл жирлеге Советына Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә билгеле бер вакыт аралыгында Иске Ибрай авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләсен хәл итү өчен гражданнырның үзара салым кертү мәсьәләсе буенча жирле референдум үткәрү инициативасы турында тәкъдимне үз эченә алган язма мөрәжәгать;

жирле референдумга чыгарыла торган Иске Ибрай авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләсен хәл итү буенча нараларны гәмәлгә ашыруга чыгымнарның планлы сметасы;

жирле референдумны оештыру һәм үткәрү өчен кирәкле чыгымнарның планлы сметасы;

Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүче гражданнырның гомуми саны турында мәгълүмат;

бер тапкыр түләү күләме, аерым категория гражданныр өчен ташлама күләме турында мәгълүмат, алар өчен бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителә;

гражданнырның үзара салым акчаларын жыюны оештыруга чыгымнарның планлы сметасы;

Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына гражданнырның үзара салым акчалары керүнең планлаштырылган күләме турында мәгълүмат.

2.6. Иске Ибрай авыл жирлеге Советының референдум билгеләү турындагы карарында аны үткәрү датасы, референдум мәсьәләсе күрсәтелә.

2.7. Референдум мәсьәләсе аның күп тапкыр аңлатылуы мөмкинлеген булдырмаслык итеп, ягъни аңа берсүзсез жавап кына бирергә мөмкин, шулай ук референдумда кабул ителгән карарның хокукый нәтижәләренә билгесезлеген булдырмаслык итеп формалаштырылырга тиеш. Жирле референдумга чыгарыла торган сорау мәжбүри рәвештә түбәндәге мәгълүматларны үз эченә ала:

Иске Ибрай авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләсе, гражданнырның үзара салым акчалары хисабына хәл ителә;

eachәрбер гражданныр өчен бер тапкыр түләү күләме;

гражданнырның үзара салым кертелә торган вакыт аралыгы.

Әгәр гражданнырның аерым категорияләре өчен бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителсә, шулай ук жирле референдум мәсьәләсе чыгарыла, анда бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителгән гражданнырның аерым категорияләре исемлегә һәм бу категорияләр өчен ташламалы бер тапкыр түләү күләме бар.

2.8. Жирле референдум билгеләү турындагы карар Авыл таңнары Сельская новь район газетасында жирле референдумда тавыш бирү көненә кадәр 45 көн кала рәсми рәвештә басылып чыгарылырга тиеш.

2.9. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә гражданнырның үзара салымын кертү турында Карар кабул ителгән дип санала:

әгәр жирле референдум жирле референдумны оештыручы комиссия тарафыннан танылган булса, ягъни анда жирле референдумда катнашучылар исемлегенә кертелгән

Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашкан;
әгәр референдумда катнашкан Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы гражданнарның үзара салым кертүе өчен тавыш бирсә.

2.10. Референдумда кабул ителгән үзара салым кертү турындагы карар Авыл таңнары авыл яңалыгы район газетасында рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш

2.11. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә гражданнарның үзара салым кертү турындагы карар, жирле референдумда кабул ителгән, Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүче барлык гражданнар өчен мәжбүри булып тора һәм ул рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2.12. Референдумда кабул ителгән карар муниципаль хокукый актларны теркәү өчен билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органында теркәлергә тиеш.

III. Гражданнарның үзара салым акчаларын исәпкә алу һәм жыю

3.1. Иске Ибрай авыл жирлеге Советы жирле референдумда кабул ителгән үзара салым кертү турындагы карар үз көченә кергән көннән алып 30 көн эчендә Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына жирле референдумда кабул ителгән карарга туры килгән үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итә.

3.2. Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә гражданнарның үзара салым кертү турында жирле референдумда кабул ителгән карар буенча кертелгән гражданнарның бер тапкыр түләүләреннән кергән керемнәр (алга таба түләүләр) Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына "башка салым булмаган керемнәр" керем коды буенча күчерелә.

3.3. Жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итүгә чыгымнар, жирле референдумда кабул ителгән Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә гражданнарның үзара салым кертү турындагы карарына ярашлы рәвештә, Иске Ибрай авыл жирлеге бюджеты чыгымнарының ведомство структурасында жирле референдумда кабул ителгән гражданнарның үзара салым кертү турындагы карарны исәпкә алып чагыла.

3.4. Гражданнарның үзара салым буенча түләү тәртибе Иске Ибрай авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

3.5. Әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә бер тапкыр түләүләрне түләүче гражданнар тарафыннан түләүләр Иске Ибрай авыл жирлеге Башкарма комитетының Иске Ибрай авыл жирлеге Башкарма комитетының банк реквизитларын, шулай ук түләү тәртибе турында мәгълүматны үз эченә алган Иске Ибрай авыл жирлеге Башкарма комитетының хәбәр итүе нигезендә башкарыла.

3.6. Әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданнар хәбәрдә күрсәтелгән срокларда үзара салым буенча түләүләр түлиләр.

3.7. Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты жирле референдумда кабул ителгән карарга ярашлы рәвештә Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына гражданнарның үз-үзенә салым салу чаралары керемнәрен исәпкә ала.

3.8. Гражданнар Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитетына гражданнарның үзара салым акчаларын исәпкә алу һәм жыю мәсьәләләре буенча аңлатмалар алу өчен мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3.9. Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданнарга карата түләнмәгән түләүләрне түлөтү турында судка гариза белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

IV. Гражданнарның үзара салым чараларын куллану

4.1. Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына кергән гражданнарның үзара салым акчалары жирле референдум карары белән билгеләнгән Иске Ибрай авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләсен хәл итү буенча чараларны үтәүгә генә тотыла.

4.2. Иске Ибрай авыл жирлеге бюджетына кергән һәм агымдагы финанс елында тотылмаган гражданнарның үзара салым акчалары максатчан билгеләнешен саклап кала һәм киләсе финанс елында тотыла.

4.3. Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты үзара салым акчалары хисабына жирле референдум карары белән билгеләнгән Иске Ибрай авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләсен хәл итү буенча чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итә.

4.4. Иске Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты ел саен Иске Ибрай авыл җирлеге халкына җирле референдумда кабул ителгән гражданның үзара салым кертү турындагы карарның үтәлеше турында хисап бирә.

4.5. Иске Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенең әлеге Нигезләмәнең 4.4 пункты нигезендә әзерләнгән хисаплары "Авил таңнары" - "авыл яңалыгы" район газетасында басылып чыга

V. акча куллануны контрольдә тоту

~~гражданның үзара салымнары~~

5.1. Иске Ибрай авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салым акчаларын дәрәҗә кертүне, шулай ук куллануны контрольдә тоту Иске Ибрай авыл җирлегенең контроль органына йөкләнә.

5.2. Үзара салымны дәрәҗә исәпләмәү турында шикәятләр Иске Ибрай авыл җирлеге башкарма комитетына тапшырыла, ул бу шикәятләрне биш көн эчендә карый һәм алар буенча кирәкле чаралар күрә.

5.3. Иске Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты карары Федераль закон нигезендә суд тәртибендә шикәят ителергә мөмкин.

**Авыл жирлекләренең жирле эһәмияттәге мәсьәләләре Исемлеге
(Татарстан Республикасы Законының 15 статьясындагы 3 өлеше)
2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы карары
"Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында")**

Авыл эҗирлегенең эҗирле эһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә.:

- 1) эҗирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, эҗирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, эҗирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;*
- 2) эҗирле салымнарны һәм эҗсыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;*
- 3) эҗирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;*
- 4) торақ пунктлар чикләрендә янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;*
- 5) торақ пунктта яшәүчеләрне элемент, эҗәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;*
- 6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;*
- 7) Эҗирлек территориясендә физик культура һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, эҗирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;*
- 8) торақ пунктның архив фондларын формалаштыру;*
- 9) эҗирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән биналарны (шул исәптән торақ йортларны), алар урнашкан корылмаларны һәм эҗир кишәрлекләрен, тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы күренешенә, төзекләндерү эшләре исемлеген һәм аларны үтәүнең вакытлычалыгын билгеләү; биналарның (аларда урнашкан урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренең янәшәдәге территорияләренә төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү; торақ пункт территориясен төзекләндерүне оештыру (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);*
- 10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирү (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларынан, төбәк яки муниципаль-ара эһәмияттәге автомобиль юлларынан, муниципаль районның эҗирле эһәмияттәге автомобиль юлларынан тыш), торақ пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;*
- 11) авыл хужалыгы эҗитештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;*
- 12) торақ пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;*
- 13) эҗәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлегенә өчен шартлар тудыру;*
- 14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын эҗыю һәм чыгаруны оештыру;*
- 15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм эҗирләү урыннарын тоту.*